

Врз основа на членот 24 од Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 120/2005), Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 16 февруари 2006 година, го утврди пречистениот текст на Законот за данокот на добивка.

Пречистениот текст на Законот за данокот на добивка ги опфаќа: Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 80/93), Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 33/95), Законот за изменување на Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 43/95), Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 71/96), Исправка на Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 5/97), Законот за изменување на Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 28/98), Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 11/2001), Законот за дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 2/2002), Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 44/2002), Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 51/2003) и Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка (“Службен весник на Република Македонија” број 120/2005), во кои е означено времето на нивното влегување во сила.

Бр. 10-534/2  
16 февруари 2006 година  
Скопје

Претседател  
на Законодавно-правната комисија  
на Собранието на Република  
Македонија,  
**Цветанка Иванова, с.р.**

## **ЗАКОН ЗА ДАНОКОТ НА ДОБИВКА (Пречистен текст)**

### **I. ОПШТИ ОДРЕДБИ**

#### **Член 1**

Со овој закон се воведува данок на добивка и се уредува начинот на оданочување на добивката.

#### **Член 2**

Стапката на данокот на добивка е пропорционална.

#### **Член 3**

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка го врши обврзникот на данокот на добивка.

### **II. ДАНОЧЕН ОБВРЗНИК**

#### **Член 4**

Обврзник на данокот на добивка е правно лице (субјект) - резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство.

Резидент, во смисла на став 1 од овој член е субјектот кој е основан или има седиште на територијата на Република Македонија.

#### Член 5

Обврзник на данокот на добивка е и правно лице кое не е резидент на Република Македонија за добивката што ја остварува од вршење на дејност на територијата на Републиката.

Обврзник во смисла на став 1 од овој член е и организациона единица која остварува добивка од вршење на дејност на територијата на Републиката.

#### Член 6

За целите на овој закон, постојана деловна единица на странско лице е постојано место на активност преку кое или во кое се врши, целосно или делумно, која било стопанска дејност на странско правно лице во Република Македонија, директно или преку зависен агент.

Постојаната деловна единица вклучува место на управување, филијала, канцеларија, фабрика, работилница, рудник, извори на нафта или гас, каменолом или друго место на искористување на природните ресурси.

Градежен локалитет, проект за изградба, монтажа или инсталација или супервизорски активности и вршењето на услуги во врска со нив, кои траат подолго од 12 месеца, се смета за постојана деловна единица од денот на почетокот на активностите вклучувајќи ги и подготвителните работи.

За постојана деловна единица, исто така, се смета извршувањето на услуги, вклучително и консалтинг услугите, но само доколку ваквите активности траат подолго од 90 дена во кој било дванаесетмесечен период.

По исклучок на ставовите 1 и 2 на овој член, странско правно лице се смета дека има постојана деловна единица во Република Македонија во поглед на активностите кои едно лице, кое не е агент со независен статус, ги извршува во име на странското правно лице, доколку лицето делува во Република Македонија во име на странското правно лице и доколку се применува кое било од следново:

а) лицето е овластено и редовно го спроведува во Република Македонија овластувањето да склучува договори во име на странското правно лице, доколку активностите се ограничени на наведените во ставот 6 точки од а) до г) на овој член или

б) лицето редовно одржува во Република Македонија залиха на производи или добра од кои лицето редовно испорачува производи или добра во име на странското правно лице.

По исклучок на ставовите 1, 2, 3 и 4 од овој член, постојаната деловна единица не го вклучува следново:

а) користење на кој било објект од страна на едно лице единствено за цели на складирање или изложување производи или добра кои му припаѓаат на тоа лице;

б) одржување на залиха на производи или добра кои му припаѓаат на лицето, единствено за цели на складирање или изложување;

в) одржување на залиха на производи или добра кои му припаѓаат на лице единствено за цели на преработка од страна на друго лице;

г) продажба на производи или добра кои му припаѓаат на лице, кои биле изложени за време на привремен или повремени саем или изложба, доколку производите или добрата се продадат не подоцна од еден месец по завршувањето на саемот или изложбата;

д) одржувањето на постојано место на активност единствено за целите на купување производи или добра или собирање информации за лицето;

ѓ) одржувањето на постојано место на активност само за целите на извршување на која било активност за лицето од подготвителна или помошна природа и

е) одржувањето на постојано место на активност единствено за каква било комбинација на активности спомнати во деловите од а) до ѓ), под услов целата активност извршувана на такво постојано место да биде од подготвителна или помошна природа.

Странско правно лице не се смета дека има постојана деловна единица во Република Македонија, само поради тоа што извршува стопанска дејност во Република Македонија преку брокер, општ агент или кој било друг агент со независен статус под услов активноста да биде редовна стопанска дејност на агентот.

Странско правно лице не се смета дека има постојана деловна единица во Република Македонија, само поради тоа што контролира или е контролирано од страна на домашно правно лице или лице кое извршува стопанска дејност во Република Македонија, без разлика дали преку постојана деловна единица или на друг начин.

#### Член 7

Матичното правно лице и неговите подружници кои претставуваат група на правни лица, доколку се сите резиденти на Република Македонија, можат данокот на добивка да го плаќаат како еден обврзник (даночна консолидација).

Матичното правно лице и неговите подружници прават група правни лица, во смисла на овој закон, доколку меѓу нив постои непосредна или посредна контрола над најмалку 90% од акциите или од уделот.

Барање за даночна консолидација матичното правно лице поднесува до управата за јавни приходи, најдоцна до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

Одобрената даночна консолидација се применува најмалку пет години.

### III. ДАНОЧНА ОСНОВА

#### Член 8

Основа за пресметување на данокот на добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс.

Добивката претставува разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководството и сметководствените стандарди, освен приходите и расходите за кои со овој закон е пропишан друг начин на утврдување.

#### Член 9

Вредноста на залихите на недовршеното производство, полупроизводите и готовите производи се проценуваат најмногу по полната цена на чинење во согласност со прописите за сметководството и сметководствените стандарди.

Вредноста на залихите утврдена според став 1 на овој член не може да биде поголема од продажната вредност на денот на утврдување на основата за оданочување.

#### Член 10

Под расходи што се признаваат како одбитни ставки за да се утврди добивката за оданочување се подразбираат само расходите што се направени за вршење на дејноста.

Расходите се признаваат во висина утврдена со билансот на успехот, во согласност со прописите за сметководство, сметководствените стандарди и според одредбите на овој закон.

## Член 11

Пресметката на трошоците на материјалите и набавната вредност на продадената трговска стока се врши со примена на методот на просечни цени.

Ако се користат други методи за водење на вредноста на залихите, трошоците на материјалите, односно набавната вредност на продадената стока, во даночниот биланс се искажуваат во корегирани износи кои би произлегле од примената на методот од став 1 на овој член.

Кога потрошокот на материјалите и набавната вредност на продадените трговски стоки се евидентира по метод на плански, односно продажни цени, може да се смета како да е применет метод на просечни цени, доколку планската вредност на потрошените материјали и продажната вредност на продадените трговски стоки се корегираат за сразмерниот дел на отстапувањето.

Просечните набавни цени на потрошените материјали се утврдуваат за делот на продадените производи.

## Член 12

Деловните расходи што настануваат од испораки на стоки, материјали и услуги меѓу поврзани правни лица и физички лица се утврдуваат според цените што би се оствариле на домашниот пазар или компаративниот странски пазар, кога не би се работело за однос со поврзани лица.

Лице поврзано со обврзникот се смета она правно лице или физичко лице во чии односи со обврзникот се јавува можност за контрола или значително влијание врз деловните одлуки.

Можност за контрола постои во случај на поседување на повеќе од половина или поединечно најголемиот дел од акциите или уделот.

Се смета дека постои значително влијание врз деловните одлуки ако се јавуваат големи заемни купопродажби, технолошка зависност или ако на друг начин е воспоставена контрола над управувањето, или ако едно лице поседува најмалку 20% од уделите на друштвото.

## Член 13

Сите трансакции што даночниот обврзник ги имал со поврзани лица посебно се искажуваат во даночниот биланс, заедно со трансферните цени по кои се реализирани трансакциите.

Разликата меѓу пазарната цена и трансферната цена се вклучува во даночната основа.

## Член 14

Пресметаните бруто плати на вработените се признаваат во целина како одбитна ставка на товар на деловните расходи за периодот за кој се утврдува добивката, до висина на исплатениот износ.

Примањата на вработените по основа на учеството во добивката на даночниот обврзник не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

Личните надоместоци на членовите на управниот и надзорниот одбор се признаваат како расходи во даночниот биланс во висина од 50% од исплатениот износ.

## Член 15

Амортизацијата на нематеријалните и на материјалните средства се признава како расход во даночниот биланс до износот утврден со примена на амортизационите стапки утврдени со Номенклатурата на средствата за амортизација.

Еднаш одбраниот метод на амортизација се применува до конечната амортизација на основицата на поединечното средство или група на средства.

Еднаш амортизираните средства или група на средства не можат повторно да се вклучат во пресметка на амортизација при утврдување на основата за оданочување.

Преостанатата сегашна вредност на средствата кои не можат понатаму да се користат можат да се амортизираат во целина независно од пропишаниот век на траење. Таквата амортизација за во целина да влезе како расход при утврдување на основата за оданочување потребна е согласност од органот за јавни приходи, по поднесено писмено барање најдоцна до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

Владата на Република Македонија ја пропишува Номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки, како и начинот на пресметување на амортизацијата, односно отписот на вредноста на нематеријалните и материјалните средства.

#### Член 16

Кога со примена на функционалниот метод на амортизација, вкупната амортизација на обврзникот се зголемува за повеќе од 10% од амортизацијата пресметана со пропорционална метода, за пресметка на амортизацијата по функционалната метода, потребна е согласност од органот за јавни приходи, по поднесено писмено барање најдоцна до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

#### Член 17

Ревалоризацијата на нематеријалните и материјалните средства, вклучувајќи ја и нивната амортизација, се признава како расход во даночниот биланс до висина на износот утврден со коефициентот на растежот на цените на производителите на индустриски производи, според податоците на Државниот завод за статистика.

Министерот за финансии ќе го пропише начинот и постапката на ревалоризација од став 1 на овој член.

#### Член 18

Трошоците по основа на камати на кредити кои се користени исклучиво за вршење на дејноста на обврзникот, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

По исклучок од став 1 на овој член трошоците за камати на кредити кои се користени за набавка на патнички автомобили, мебел, теписи, уметнички дела од ликовната и примената уметност и други украсни предмети за опремување на административните простории, не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

Ако постои кредитен однос меѓу поврзани лица трошоците на каматите се признаваат до износот на каматите по кои можело да се земе соодветен кредит во пресметковниот период од комерцијалните банки.

#### Член 19

Трошоците за истражување и развој направени во рамките на сопствени истражувачко - развојни центри или преку самостојни научно-истражувачки институции, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 20

Премиите платени за осигурување на деловниот имот и сите задолжителни видови на неживотно осигурување утврдени со закон, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 21

Исплатените надоместоци на трошоците поврзани со работата за: превоз до работа и од работа, за исхрана на вработените лица, еднократен надоместок во вид на испратнина, регрес за годишен одмор, теренски додаток, надоместок за одвоен живот, надоместок за смрт на работник или член на неговото семејство и јубилејни награди, се признаваат како расходи во висина на пропишаниот износ.

#### Член 22

Придонесите за пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и придонесот за вработување што ги плаќа работодавачот, данокот на имот, таксите и другите платени јавни давачки, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 23

Паричните казни и пенали и казнените камати за неблагоприятна уплата на јавните давачки на обврзникот не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 24

За членовите на управниот одбор или за акционерите, трошоците за користење на патнички возила, за храна и пијалаци, за подароци, за набавка на движен и недвижен имот, не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 25

Надоместоците исплатени по основа на дневници за службени патувања во земјата и во странство и одвоен живот од семејството, на лицата во работен однос, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс, во висина утврдена со колективниот договор на ниво на гранка, односно со прописите за органите на државната управа.

Надоместоците исплатени за користење на сопствен автомобил за службени цели од лицата во работен однос, се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс во висина од 50% од утврдениот износ според критериумите од став 1 на овој член.

#### Член 26

Трошоците за економска пропаганда во функција на унапредување на дејноста на даночниот обврзник, се признаваат како расход во даночниот биланс, во висина на стварно направените, врз основа на приложена документација.

Издатоците за донации и спонзорства за научни, хуманитарни, културни, образовни, здравствени, религиозни и спортски цели, освен издатоците за професионален спорт, се признаваат како расход во даночниот биланс во висина до 3% од вкупниот приход, под услов да се исплатени во корист на јавни установи кои се финансираат од буџетот или на Црвениот крст на Република Македонија.

Трошоците за репрезентација на даночниот обврзник ( гоштевања, подароци, одмор, рекреација и разонода), не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 27

Побарувањата и финансиските вложувања што не можат да се наплатат и кои се отпишуваат по пат на исправка на вредноста, не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс, освен ненаплатените побарувања кои се отпишуваат по основ на правосилна судска одлука, како и пријавените ненаплатени побарувања од субјектите во стечај и ликвидација.

#### Член 28

Во даночниот биланс како расходи не се признаваат вкалкулираните долгорочни резервирања на материјалните и нематеријалните трошоци освен оние резервирања чија обврска е пропишана со Законот за шумите.

#### Член 29

Исплатите по основа на стипендии не се признаваат на товар на расходите во даночниот биланс.

#### Член 30

На обврзникот- банка и штедилница даночната основа му се намалува за издвојувањата во посебната резерва за обезбедување од потенцијалните загуби .

На обврзникот - друштво за осигурување и реосигурување на имоти и лица, даночната основа му се намалува за издвојувањата во посебната резерва за осигурувањето и други ризици.

Издвојувањата во резерви, од ставовите 1 и 2 на овој член, може да изнесуваат најмногу до 75% од извршените резервирања за оваа намена.

#### Член 31

Загубите од деловни, финансиски и неделовни трансакции освен загубите од член 36 на овој закон, можат да се пренесуваат на товар на добивката во идните пресметковни периоди но најмногу до 3 години, сметано од годината во која се искажани.

Износот на искажаната загуба од став 1 на овој член, која се пренесува на товар на добивката во идните пресметковни периоди, претставува загубата искажана во билансот на успех, намалена за непризнаените расходи во даночниот биланс.

Правото од став 1 на овој член не може да се користи во случај на промена на статусот на даночниот обврзник врз основа на спојување, припојување, поделба, сопственичка трансформација и слично.

Обврзникот кој искажува загуба, правото од став 1 на овој член го остварува со одобрение од органот за јавни приходи, по негово писмено барање, кое се поднесува најдоцна до 31 март наредната година, по годината во која загубата е искажана.

### IV. ДАНОЧЕН ТРЕТМАН НА ПРИХОДИТЕ ОД КАПИТАЛ И НА КАПИТАЛНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ

#### Член 32

Приходите од дивиденди остварени со учество во капиталот на друг обврзник - резидент на Републиката, вклучувајќи ги и приходите од учество во добивката на друштвата со ограничена одговорност не се вклучуваат во даночната основа, под услов да се оданочени кај обврзникот кој врши исплата според општата стапка од член 37 на овој закон.

#### Член 33

Приходите по основа на ефектот од распределба на ревалоризационата резерва (согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди), извршена од друг субјект кај кој даночниот обврзник има вложено средства, не се вклучуваат во даночната основа доколку даночниот обврзник не се стекнал со парични средства.

#### Член 34

Капиталните добивки остварени од продажба на хартии од вредност, опрема и недвижен имот се вклучуваат во даночната основа на обврзникот.

Капитална добивка од став 1 на овој член претставува разликата меѓу продажната вредност на хартиите од вредност, опремата и недвижниот имот и нивната куповна (набавна) вредност ревалоризирана на денот на продажбата.

Ако разликата од став 2 на овој член е негативна се остварува капитална загуба, која се признава на товар на расходите во даночниот биланс.

Куповната (набавната) вредност се ревалоризира согласно со прописите за сметководство, сметководствените стандарди и со овој закон.

Министерот за финансии поблиску ќе го уреди начинот на ревалоризација на набавната вредност од став 2 на овој член.

#### Член 35

Капитални добивки остварени од продажба на хартиите од вредност, опрема и недвижен имот, се вклучуваат во даночната основа во висина од 70%.

#### Член 36

Капитална загуба остварена со продажба на хартии од вредност, се пребива со капиталните добивки остварени во истата година.

Ако и по извршеното пребивање од став 1 на овој член се појави капитална загуба, вишокот се пренесува на идните капитални добивки во наредните три години.

### V. ДАНОЧНА СТАПКА

#### Член 37

Стапката на данокот на добивка изнесува 15%.

### VI. ЗАДРЖУВАЊЕ НА ДАНОК НА ПРИХОД ПЛАТЕН НА СТРАНСКИ ПРАВНИ ЛИЦА

#### Член 38

Освен ако поинаку не е регулирано со Меѓународните договори за одбегнување на двојно оданочување, лицата од ставот 3 на овој член кои вршат исплата на приходи на странско правно лице наведени во член 39 на овој закон, должни се при исплатата на приходот да го задржат и да го уплатат данокот на соодветната уплатна сметка, истовремено со исплатата на приходот.

Задржаниот данок за кој било приход на странското правно лице, е конечно намирена даночна обврска на лицето за тој приход.

Следниве лица го задржуваат данокот на приход платен на странско лице и тоа:

- а) домашно правно лице;
- б) домашно физичко лице - регистрирано за вршење на дејност и
- в) странско правно лице или физичко лице-нерезидент со постојана деловна единица во Република Македонија.

#### Член 39

Задржувањето на данок се применува на следниве приходи, без оглед дали се исплатени во Република Македонија или во странство:

- 1) приход од дивиденди;
- 2) приход од камата од резидент;
- 3) приход од камата од нерезидент кој има постојана деловна единица во Република Македонија, ако каматата е на трошок на постојаната деловна единица;
- 4) приход од авторски хонорар исплатен од резидент;



5) приход од авторски хонорар исплатен од нерезидент со постојана деловна единица во Република Македонија, ако авторскиот хонорар е на трошок на постојаната деловна единица;

6) приход од забавни или спортски активности кои се вршат во Република Македонија;

7) приход од вршењето на менаџмент, консалтинг, финансиски, технички, административни, услуги на истражување и развој и други услуги, ако приходот е исплатен од резидент или ако приходот е на трошок на постојаната деловна единица во Република Македонија;

8) приход остварен од наем на подвижни и недвижни добра во Република Македонија;

9) приход во форма на награди кои се доделени на натпревари во Република Македонија, доколку приходот од секој натпревар ја надминува денарската противвредност од 500 евра;

10) приход од осигурителни премии за осигурување или реосигурување од ризици во Република Македонија и

11) приход од телекомуникациски услуги меѓу Република Македонија и странска држава.

По исклучок од ставот 1 на овој член, данокот не се задржува на следниве приходи:

1) на трансфер на дел од добивката на постојана деловна единица на странско правно лице во Република Македонија, на која претходно е платен данок на добивка;

2) на приход од камата од должнички инструменти издадени и/или гарантирани од страна на Владата на Република Македонија, Народната банка на Република Македонија и банки или други финансиски институции кои делуваат како претставник на Владата на Република Македонија;

3) на приход од камата од депозити во банка лоцирана во Република Македонија и

4) на приход остварен од посредување или консалтинг со државни хартии од вредност на меѓународен финансиски пазар.

#### Член 40

Данокот што ќе се задржи во согласност со одредбите од член 39 на овој закон, се пресметува на бруто приходите по стапка од 15%, освен на приходот од камата и на приходот остварен од наем на недвижни добра во Република Македонија, по стапка од 10%.

За целите од ставот 1 на овој член, бруто приходот е приходот кој би бил исплатен на странското правно лице доколку не се изврши задржување на данок од приходот кој би се исплатил.

#### Член 41

Доколку примателот на приход врз кој се применува задржување на данок е резидент на странска држава која има договор со Република Македонија за одбегнување на двојното оданочување во однос на даноците на доход и капитал, тогаш за целите од член 40 на овој закон, даночната стапка која е утврдена за тој приход не смее да ја надмине даночната стапка која се применува за приходот одредена во договорот.

Даночно ослободување или пониска стапка одредена во договорот со странска држава се применува на приход врз кој се применува задржување на данок само ако примателот на приход му обезбеди на субјектот што го уплаќа приходот потврда за резидент издадена од даночниот орган на странската држава.

#### Член 42

Лицето кое има обврска да го задржи данокот во согласност со одредбите од оваа глава, поднесува еднаш годишно извештај за уплатениот данок по одбивка до органот за јавни приходи до 15 февруари наредната година, по годината во која постоела обврска за задржување на данокот.

Извештај за уплатениот данок по одбивка за една година ги вклучува следниве информации за секое странско правно лице во чие име е извршено задржување на данокот за односната година:

- 1) име на исплатувачот, фирма и седиште;
- 2) име на лицето обврзник и држава во која лицето е резидент;
- 3) вид и износ на приход врз кој се применува задржување на данок;
- 4) износ на данок кој треба да се задржи и датата на пристигнување на обврската и
- 5) износ на данокот кој е задржан и дата на уплатата.

Органот за јавни приходи за задржаниот данок на странското правно лице го известува органот за јавни приходи во странство по негово писмено барање.

## VII. ДАНОЧНИ ОЛЕСНУВАЊА И ОСЛОБОДУВАЊА

### Член 43

Обврзникот има право на забрзана амортизација на основните средства во случаите кога остварува технолошка модернизација или набавува средства за заштита на животната средина и природата, но најмногу до висина која за 25% ја надминува амортизацијата пресметана на начин што е утврден во член 15 од овој закон.

Правото од став 1 на овој член обврзникот го остварува со поднесување писмено барање до органот за јавни приходи и врз основа на соодветна документација. Барањето се поднесува најдоцна до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

### Член 44

На обврзникот му се намалува даночната основа за износот на инвестициите во основни средства за вршење на дејноста до 100.000 евра во денарска противвредност, во тековната година, освен во патнички автомобили, мебел, теписи, аудиовизуелни средства, бела техника, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и други украсни предмети за опремување на административните простории.

На обврзникот, за износот на инвестициите во основни средства за вршење на дејноста над 100.000 евра во денарска противвредност, во тековната година, освен во патнички автомобили, мебел, теписи, аудиовизуелни средства, бела техника, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и други украсни предмети за опремување на административните простории, му се намалува даночната основа до 25%, по претходно искористување на правото од став 1 на овој член, но не повеќе од остатокот на неискористениот дел од инвестицијата.

За остварување на правото на даночно ослободување од ставовите 1 и 2 на овој член, услов е обврзникот да не ги отуѓи основните средства за период од три години, почнувајќи од годината во која е извршено инвестирањето.

Ако обврзникот на крајот на секој пресметковен период, документирано не докаже дека износот на намалувањето на даночната основа го вложил за намените од ставовите 1 и 2 на овој член и не ги отстапил основните средства, даночниот обврзник го губи правото на ослободување по оваа основа. Данокот кој би го платил да не го користел ова ослободување се наплатува во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

### Член 45

Обврзникот кој е корисник на слободна економска зона, се ослободува од плаќање на данокот на добивка за период од десет години од отпочнувањето на вршењето на дејноста во слободната економска зона, под услови и постапка утврдени со Законот за слободни економски зони.

#### Член 46

На даночниот обврзник, кај кој се вложени средства од странски лица му се намалува пресметаниот данок сразмерно на учеството на странскиот капитал, под услов учеството на странскиот капитал да изнесува најмалку 20% во вкупно вложениот заеднички траен капитал.

Под вложени средства од странски лица од став 1 на овој член, во смисла на овој закон, се смета и откупот на акции од страна на странското лице.

Ослободувањето од данокот од ставовите 1 и 2 на овој член се однесува и за даночните обврзници кои се основани целосно со странски капитал.

Ослободувањето од ставовите 1 и 2 на овој член не се однесува за даночните обврзници кои настанале со спојување, односно со поделба.

Ослободувањето на данокот од став 1 на овој член се однесува само за периодот од првите три години, почнувајќи од годината во која се остварува добивката, под услов обврзникот кој го користел ослободувањето да работи најмалку уште три години по истекот на последната година во која го користел правото на даночното ослободување.

Доколку даночниот обврзник престане со работењето пред рокот од шест години, утврден во став 5 од овој член, го губи правото на ослободување по оваа основа и е должен да го плати данокот во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

Правото од став 1 на овој член обврзникот го остварува со одобрение од органот за јавни приходи по поднесено писмено барање, до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

#### Член 47

Приходите што се остварени по основа на средства кои се строго наменски за одвивање на дејноста кај правното лице - даночен обврзник (буџети, фондови) не влегуваат во даночната основа за пресметување на данокот од добивка.

Како средства што се строго наменски за одвивање на дејноста се сметаат и средствата од посебните сметки, средствата добиени врз основа на донации со наменски карактер, членарина и други средства кои не се наменети за вршење на дејност и чија единствена функција е само прибирање и распоредување за одредена намена.

За користење на средствата по овој основ потребно е даночниот обврзник да донесе одлука за користење на строго наменски средства, финансиски план и програма за начинот, постапката и роковите на трошење на строго наменските средства.

#### Член 48

На обврзникот му се намалува даночната основа во висина на средствата од добивката вложени за заштита на животната средина и на природата.

Ако обврзникот на крајот на секој пресметковен период, документирано не докаже дека износот на намалувањето на даночната основа го вложил за намените од став 1 на овој член, го губи правото на ослободување по оваа основа. Данокот кој би го платил да не го користел ова ослободување се наплатува во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

#### Член 49

На обврзникот кој за прв пат почнува со вршење на дејност, во првата година во која искажува добивка, пресметаниот данок му се намалува за 50%.

Како обврзник кој за прв пат почнал со вршење на дејност не се смета обврзникот кај кого дошло до статусни промени (спојување, припојување, поделба, сопственичка трансформација и слично).

Ако обврзникот од став 1 на овој член престане со вршење на дејноста пред истекот на три години од денот на користењето на намалувањето, го должи неплатениот данок во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

Правото од став 1 на овој член обврзникот го остварува со одобрение од органот за јавни приходи, по поднесено писмено барање, до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

#### Член 50

За обврзник што прв пат котира на берза и обврзникот кој го искористил правото и котира на берза, износот на пресметаниот данок му се намалува во првата година за 30%, а во втората година за 15%.

Правото од став 1 на овој член обврзникот го остварува со поднесување на писмено барање до органот за јавни приходи и врз основа на соодветна документација до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

Доколку берзата го исклучи даночниот обврзник од котација во периодот утврден во ставот 1 на овој член, даночниот обврзник го губи правото на ослободување по оваа основа и е должен да го плати данокот во износ зголемен со камата пропишана за даноците што не се платени во пропишаниот рок.

#### Член 51

На обврзникот кој е должен, согласно со членот 2 од Законот за регистрирање на готовинските плаќања, да воведи и да користи одобрен систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања, му се намалува пресметаниот данок за набавени до десет фискални апарати, во висина на нивната вредност.

Даночното ослободување од ставот 1 на овој член обврзникот може да го користи од денот на воведувањето во употреба на одобриениот систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања, од првиот нареден месец во тековната година преку намалување на месечната аконтација на данокот, до крајот на годината, сразмерно на вложените средства.

Доколку обврзникот даночното ослободување од ставот 2 на овој член не го искористи до крајот на тековната година, има право да го пренесе во наредниот период.

Правото од став 1 на овој член обврзникот го остварува со одобрение од органот за јавни приходи по поднесено писмено барање, до 31 јануари наредната година, по годината за која барањето се поднесува.

#### Член 52

Од плаќање на данок на добивка се ослободува Народната банка на Република Македонија.

#### Член 53

Доколку даночниот обврзник има право да користи даночни ослободувања со кои се намалува износот на данокот по повеќе основи ќе се определи да го користи најповолното ослободување.

Ставот 1 од овој член не се однесува за даночното ослободување од членот 51 на овој закон.

### VIII. ИЗБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНО ОДАНОЧУВАЊЕ НА ДОБИВКАТА

#### Член 54

На обврзникот - резидент на Републиката кој на добивката што е остварена со работа во странство платил данок во друга држава му се намалува пресметаниот данок во земјата за износот на данокот на добивка платен во странство, а најмногу до износ на данокот што би се добил со примена на даночната стапка од член 37 на овој закон.

#### Член 55

Матичното правно лице - резидент на Републиката има право на намалување на пресметаниот данок во земјата за износот на данокот што го платила нејзината подружница во друга држава, на добивката што е вклучена во приходите на матичното правно лице.

Право на намалување на данокот од став 1 на овој член има матичното правно лице кое непрекинато во периодот од најмалку една година, пред поднесувањето на билансот, држело 25% или повеќе акции односно учество во нерезидентната подружница, што се докажува со соодветна документација и со нејзиниот биланс на успехот и даночниот биланс.

#### Член 56

На обврзникот кој извршил резервирања во претходниот пресметковен период и на кој платил данок на добивка, му се одобрува даночен кредит во висина на платениот данок на добивка.

### IX. УТВРДУВАЊЕ И НАПЛАТА

#### Член 57

Даночниот период за кој се утврдува данокот на добивка е една календарска година.

Доколку даночниот обврзник работел за период пократок од една календарска година, за даночен период ќе се смета периодот од годината за која работел.

#### Член 58

Даночниот обврзник е должен утврдувањето и плаќањето на данокот на добивка да го врши врз основа на образец-даночен биланс што се доставува до органот за јавни приходи во рокот пропишан за поднесување на годишната сметка согласно со Законот за трговските друштва и прописите за сметководство.

#### Член 59

Обврзниците на данокот на добивка во текот на годината данокот на добивка го плаќаат во вид на месечни аконтации на образецот-месечен даночен биланс.

Месечната аконтација се плаќа во рок од 15 дена по истекот на секој календарски месец.

Износот на месечната аконтација за секој календарски месец и за месец јануари наредната година, се утврдува според основата на данокот утврдена за претходната година, зголемена за процентот на кумулативниот пораст на цените на мало во Републиката од претходниот период од годината, односно до 31 јануари наредната година, во однос на просечните цени на мало во претходната година.

Процентот на порастот на цените на мало, од став 3 од овој член, се утврдува според податоците на Државниот завод за статистика.

На износите на месечните аконтации што не се платени во рокот утврден во став 2 од овој член органот за јавни приходи пресметува камата.

Обврзникот кој искажал загуба во работењето во претходната година, плаќањето на аконтацијата го врши врз основа што сам ќе ја утврди, врз основа на проценетите можности за остварување на добивката.

Обврзникот кој прв пат почнува со вршење на дејност, плаќањето на аконтацијата на данокот е должен да го врши со поднесување на образецот-даночен биланс и пресметка за пократок временски период односно, со состојба на 31 март, 30 јуни, 30 септември, или 31 декември во тековната година, врз основа на која ги утврдува и плаќа аконтациите на данокот.

#### Член 60

Разликата меѓу уплатената аконтација и вистинската обврска на пресметаниот данок на добивка, обврзникот е должен да ја уплати во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот за предавање на годишната сметка.

Ако обврзникот на данокот во вид на аконтација платил поголем износ на данок од износот што бил должен да го плати, може од органот за јавни приходи да бара враќање на повеќе платениот износ.

Органот за јавни приходи е должен повеќе платениот данок на добивка да му го врати на обврзникот на негово барање, во рок од 45 дена од денот на поднесувањето на барањето за враќање.

Ако обврзникот на данокот на добивка не бара враќање на повеќе уплатениот данок, повеќе платениот износ ќе се смета како аконтација за наредниот период.

#### Член 61

Во поглед на присилната наплата на данокот, каматата, застареноста на обврската за плаќање на данокот на добивка, соодветно се применуваат одредбите од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.

Во поглед на жалбената постапка се применуваат одредбите од Законот за персоналниот данок на доход.

#### Член 62

Органот за јавни приходи врши контрола на начинот на пресметувањето, уплатувањето и враќањето на данокот на добивка.

#### Член 63

Државниот завод за статистика до 10 во месецот го објавува процентот на порастот на цените на мало во Републиката од член 59 став 2 на овој закон.

### X. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

#### Член 64

Со парична казна до десеткратен износ од помалку платениот данок на добивка ќе се казни за прекршок обврзникот на данокот на добивка кој за утврдената даночна основа и даночните олеснувања на образецот за пресметка на данокот наведе неточни податоци поради кои дошло до утврдување на помала даночна основа.

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 40.000 до 50.000 денари и одговорното лице на обврзникот на данокот на добивка.

#### Член 65

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок исплатувачот-правно лице, ако при исплатата на приходот не го задржи и не го уплати данокот на соодветната уплатна сметка (член 38 став 1).

За прекршокот од став 1 на овој член со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни и исплатувачот-физичко лице.

За прекршоците од ставовите 1 и 2 на овој член со парична казна од 30.000 до 40.000 денари ќе се казни и одговорното лице кај исплатувачот.

#### Член 66

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице кое во пропишаниот рок не му поднесе на органот за јавни приходи пресметка на пропишаниот образец (член 58 и 59).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 40.000 до 50.000 денари за прекршок и одговорното лице во правното лице.

#### Член 67

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице кое во пропишаниот рок не ја плаќа месечната аконтација на данокот на добивка (член 59).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 40.000 до 50.000 денари и одговорното лице во правното лице.

#### Член 68

Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице кое во пропишаниот рок нема да ја плати разликата меѓу платената аконтација и вистинската обврска на пресметаниот данок на добивка (член 60 став 1).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 40.000 до 50.000 денари и одговорното лице во правното лице.

#### Член 69

За прекршок од член 64 став 1 на овој закон, покрај паричната казна може да се изрече мерка на безбедност и тоа на правното лице - забрана на вршење на дејност за време од шест месеци до една година, а на одговорното лице кај правното лице забрана на вршење на должност за време од три месеци до една година.

#### Член 70

Одговорното лице во правното лице кое дава неточни податоци за висината на даночната основа, или не поднесе образец-даночен биланс и годишна сметка за утврдување и плаќање на данок на добивка со цел да се стекне со поголема имотна корист или вредност, ќе се казни за кривично дело со казна затвор од три до пет години.

### XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

#### Член 71

Министерот за финансии ќе донесе поблиски прописи за начинот на пресметувањето и уплатувањето на данокот на добивка, како и за спречување на двојното ослободување или двојното оданочување и ќе пропише образец - даночен биланс за пресметување и уплатување на данокот од добивка во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

#### Член 72

Ослободувањата утврдени до денот на примената на овој закон, по основа на странските вложувања, до висина на вложените средства во тој период важат до истекот на утврдениот рок.

#### Член 73

Одредбите од членовите 34 и 35 на овој закон, кои се однесуваат за оданочувањето на капиталните добивки остварени од продажба на хартии од вредност ќе се применуваат од 1 јануари 2006 година.

#### Член 74

Одредбата на членот 46 на овој закон за ослободување од данок по основа на странски вложувања, ќе се применува до 31 декември 2006 година.

#### Член 75

Намалување на утврдениот данок на добивка на обврзник кој котира на официјалните пазари на берза од членот 50 на овој закон, ќе се применува до 31 декември 2007 година, и тоа за 2006 година намалувањето ќе изнесува 30%, а за 2007 година 15%.